

2025/2204

2025 10 30

KOMISIJOS SPRENDIMAS (ES) 2025/2204

2025 m. spalio 24 d.

kuriuo paskiriamas Vidurio ir Pietryčių Europos energetikos tinklų sujungiamumo Europos koordinatorius ir nustatoma išsami jo misijos ir užduočių vykdymo tvarka

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2022 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2022/869 dėl transeuropinės energetikos infrastruktūros gairių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 715/2009, (ES) 2019/942 bei (ES) 2019/943 ir direktyvos 2009/73/EB bei (ES) 2019/944 ir panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 347/2013 ⁽¹⁾, ypač į jo 6 straipsnio 1 dalį,

kadangi:

- (1) Vidurio ir Pietryčių Europos regionas susiduria su iššūkiais, tokiais kaip struktūriniai elektros energijos sistemų pokyčiai, atitinkama tinklo plėtra ir infrastruktūros poreikiai, didėjanti energetikos sektorių integracija, dujų sistemos priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimas, kintantys Europos dujų tiekimo modeliai, dabartinis geopolitinis kontekstas, kurį iš esmės apibrėžia Rusijos agresijos karas prieš Ukrainą, nacionaliniai ir regioniniai ypatumai Vidurio ir Pietryčių Europos regione ir įperkamo bei konkurencingumo poreikis;
- (2) tam, kad būtų galima veiksmingai reaguoti į šiuos iššūkius, regionui reikia tolesnės paramos įgyvendinant transeuropinę energetikos politikos sistemą ir vykdant regioninį bendradarbiavimą, siekiant stiprinti regioninį sujungiamumą Vidurio ir Pietryčių Europoje, skatinti taikyti reguliavimo sistemą, kuria laikantis ES *acquis* užtikrinama rinkos integracija, veiksmingas infrastruktūros naudojimas ir įperkamas, ir užtikrinamas energijos tiekimo saugumas Vidurio ir Pietryčių Europos regione;
- (3) pagal Reglamento (ES) 2022/869 6 straipsnio 1 dalį, atitinkamoms valstybėmis narėms pritarus, Komisija gali paskirti Europos koordinatorių ne ilgesniam kaip vienerių metų laikotarpiui (jį leidžiama pratęsti du kartus). Siekiant užtikrinti, kad Komisija galėtų teikti reikiamą paramą regioniniam energetikos tinklų sujungiamumui ir rinkos integracijai stiprinti, būtina paskirti specialų Vidurio ir Pietryčių Europos energetikos tinklų sujungiamumo Europos koordinatorių. Koordinatorius bus atsakingas už tai, kad būtų lengviau įgyvendinami projektai, kuriais skatinamas Vidurio ir Pietryčių Europos energijos rinkų sujungiamumas ir geras veikimas, be kita ko, bendro intereso projektai pagal Reglamentą (ES) 2022/869 reglamentą ir iniciatyvos, kurias remia Vidurio ir Pietryčių Europos energijos tinklų sujungiamumo (CESEC) ⁽²⁾ aukšto lygio grupė, kuriai pirmininkauja Komisija. Koordinatorius teiks ekspertines žinias apie investicijų į energetikos infrastruktūrą, rinkos integracijos ir politikos veiksmų įgyvendinimą ir pažangą regione, nustatys kliūtis ir konsultuos suinteresuotuosius subjektus ir valdžios institucijas, kaip įveikti galimus sunkumus ir taip užtikrinti, kad su įgaliojimais susiję projektai ir politikos veiksmai būtų įgyvendinti laiku ir sėkmingai. Įgaliojimuose nurodytų koordinatoriaus užduočių vykdymas koordinuojamas su Vidurio ir Pietryčių Europos energetikos tinklų sujungiamumo aukšto lygio grupėje (CESEC) vykdomu regioniniu bendradarbiavimu ir tą bendradarbiavimą papildo;
- (4) pagal Reglamento (ES) 2022/869 6 straipsnio 1 dalį, koordinatorių turėtų būti paskirtas vienerių metų kadencijai. Sprendimas pratęsti įgaliojimus arba jų nepratęsti turėtų būti priimamas kartu su atitinkamomis valstybėmis narėmis, atsižvelgiant į tai, kokių tuo metu yra su įgaliojimais susijusių poreikių;

⁽¹⁾ OL L 152, 2022 6 3, p. 45, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/869/oj>.

⁽²⁾ 2015 m. įsteigtą CESEC aukšto lygio grupę sudaro 17 narių, t. y. 9 ES valstybės narės (Austrija, Bulgarija, Graikija, Italija, Kroatija, Rumunija, Slovakija, Slovėnija ir Vengrija) ir 8 Energijos bendrijos susitariančiosios šalys (Albanija, Bosnija ir Hercegovina, Juodkalnija, Kosovas*, Moldova, Serbija, Šiaurės Makedonija ir Ukraina).

* Pagal JT ST rezoliuciją 1244 ir Tarptautinio Teisingumo Teismo nuomonę dėl Kosovo nepriklausomybės deklaracijos.

- (5) kad Europos koordinatorius galėtų atlikti savo užduotis, jam turėtų būti skiriama vienodo dydžio mėnesinė išmoka sekretoriato paslaugų išlaidoms padengti (kai tokių paslaugų negali tiesiogiai teikti Komisijos tarnybos), taip pat turėtų būti padengiamos jo komandiruočių išlaidos, laikantis šio sprendimo priede pateiktų Komisijos taisyklių įgyvendinimo vadovo;
- (6) remiantis Reglamento (ES) 2022/869 6 straipsnio 3 dalimi, vykdant atrankos procedūrą buvo paskelbtas atviras kvietimas pareikšti susidomėjimą, galiojęs vieną mėnesį nuo 2025 m. rugpjūčio 4 d. iki rugsėjo 4 d. Buvo atrinktas paraišką pateikęs prof. dr. Klausas-Dieteris Borchardtas;
- (7) pagal Reglamento (ES) 2022/869 6 straipsnio 1 dalį, dėl atrankos procedūros rezultatų ir Europos koordinatoriaus įgaliojimų konsultuotasi su valstybėmis narėmis, kurioms aktualus Vidurio ir Pietryčių Europos energetikos tinklų sujungiamumas, t. y. Austrija, Bulgarija, Čekija, Graikija, Kroatija, Lenkija, Italija, Rumunija, Slovakija, Slovėnija, Vengrija ir Vokietija. Tos valstybės narės 2025 m. spalio mėn. pareiškė pritariantį Europos koordinatoriaus paskyrimui;
- (8) atsižvelgiant į regiono iššūkius, paskyrimas yra skubus. Dėl šios priežasties sprendimas turėtų įsigalioti kitą dieną po jo paskelbimo,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Vidurio ir Pietryčių Europos energetikos tinklų sujungiamumo Europos koordinatoriumi paskiriamas prof. dr. Klausas-Dieteris Borchardtas.

2 straipsnis

1. Europos koordinatoriaus įgaliojimų vykdymo laikotarpis prasideda šio sprendimo įsigaliojimo dieną ir baigiasi praėjus vieniems metams nuo tos dienos.
2. Jei reikia, koordinatoriaus įgaliojimai gali būti pratęsti du kartus. Europos koordinatorius gali bet kada prašyti Komisijos jo įgaliojimus nutraukti.

3 straipsnis

I priede nustatoma išsami Europos koordinatoriaus misijos ir užduočių vykdymo tvarka.

4 straipsnis

Šis sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Priimta Briuselyje 2025 m. spalio 24 d.

Komisijos vardu
Pirmininkė
Ursula VON DER LEYEN

PRIEDAS

Įgaliojimai

TEN-E reglamentas. Vidurio ir Pietryčių Europos energetikos tinklų sujungiamumo Europos koordinatorius**Įvadas**

Vidurio ir Pietryčių Europos energetikos tinklų sujungiamumo Europos koordinatorių (toliau – koordinatorius) skiria Europos Komisija pagal Reglamento (ES) 2022/869 dėl transeuropinės energetikos infrastruktūros gairių (TEN-E reglamento) 6 straipsnį. Koordinatorius bus atsakingas už tai, kad būtų lengviau įgyvendinami projektai, kuriais skatinamas Vidurio ir Pietryčių Europos energijos rinkų sujungiamumas ir geras veikimas, be kita ko, bendro intereso projektai pagal TEN-E reglamentą ir iniciatyvos, kurias remia Vidurio ir Pietryčių Europos energijos tinklų sujungiamumo (CESEC) ⁽¹⁾ aukšto lygio grupė, kuriai pirmininkauja Komisija.

Įgaliojimų laikotarpio trukmė

Koordinatorius bus paskirtas pradiniam vienerių metų laikotarpiui, kurį, jei darbo rezultatai patenkinami, priklausomai nuo projektų poreikių leidžiama pratęsti du kartus. Europos Komisija pasilieka teisę bet kuriuo metu atšaukti atrinkto koordinatoriaus paskyrimą, jei jis nevykdo veiklos, nepakankamai ar nekokybiškai prisideda prie Vidurio ir Pietryčių Europos energetikos tinklų sujungiamumo arba kai koordinatorius nebeatitinka kurio nors iš atrankos reikalavimų.

Konkrečios užduotys ir atitinkami terminai

Koordinatoriaus užduotis – stiprinti regioninį sujungiamumą Vidurio ir Pietryčių Europoje, laikantis ES *acquis* skatinti taikyti reguliavimo sistemą, kuria užtikrinama rinkos integracija, veiksmingas infrastruktūros naudojimas bei įperkamumas, ir užtikrinti energijos tiekimo saugumą ir įvairinimą Vidurio ir Pietryčių Europos regione. Koordinatoriaus užduotis yra susijusi su sėkmingu ir savalaikiu projektų, užduočių, veiksmų ir investicijų, susijusių su bendro intereso projektų pagal TEN-E reglamentą užbaigimu Vidurio ir Pietryčių Europoje, įgyvendinimu.

Koordinatorius teiks labai svarbias reikiamas ekspertines žinias ir vykdys atidžią priežiūrą, kurios reikia tam, kad projektai ir užduotys būtų baigti laiku ir tvarkingai, laikantis CESEC veiksmų plane dėl elektros ir atsinaujinančiųjų išteklių energijos ir CESEC veiksmų plane dėl dujų nustatytų projektų terminų ir įgyvendinimo plano, taip pat tam, kad juos būtų galima plėtoti ateityje, atsižvelgiant visų pirma į būsimų bendro intereso projektų (BIP) / abipusio intereso projektų (AIP) atrankos procedūrą pagal TEN-E reglamentą rezultatus.

Koordinatorius atidžiai stebės investicijų į infrastruktūrą ir politikos veiksmų įgyvendinimą ir pažangą, teiks konsultacijas ir sudarys palankesnes sąlygas visoms priemonėms, kurių turi imtis suinteresuotieji subjektai ar valdžios institucijos, kad įveiktų galimus sunkumus, galinčius gerokai vėlinti įgyvendinimą, taip pat praneš Komisijai ir valstybėms narėms apie atitinkamą pažangą. Koordinatorius glaudžiai bendradarbiaus su atitinkamomis valstybėmis narėmis, reguliavimo institucijomis, projektų rengėjais ir kitais atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais ir palengvins jų bendradarbiavimą, kad būtų užtikrintas savalaikis ir sėkmingas su užduotimi susijusių projektų ir politikos veiksmų įgyvendinimas. Koordinatorius imsis iniciatyvos ir kartu su Europos Komisija ir atitinkamomis valstybėmis narėmis aktyviai prisidės prie nustatytų projektams reikalingų užduočių ir pareigų atlikimo, be kita ko, dalyvaudamas darbo grupėse, posėdžiuose ar praktiniuose seminaruose. Koordinatorius šauks ir rengs tokius posėdžius kartu su Komisija, jei manys, kad tai būtina jo įgaliojimams vykdyti. Koordinatorius atsižvelgs į regioninį bendradarbiavimą CESEC ir aukšto lygio grupės veiklą, kaip nurodyta atitinkamose politinėse išvadose ir veiksmų planuose. Europos koordinatoriaus darbo reikmėms bus vartojama anglų kalba.

⁽¹⁾ 2015 m. įsteigtą CESEC aukšto lygio grupę sudaro 17 narių, t. y. 9 ES valstybės narės (Austrija, Bulgarija, Graikija, Italija, Kroatija, Rumunija, Slovakija, Slovėnija ir Vengrija) ir 8 Energijos bendrijos susitariančiosios šalys (Albanija, Bosnija ir Hercegovina, Juodkalnija, Kosovas*, Moldova, Serbija, Šiaurės Makedonija ir Ukraina).

* Pagal JT ST rezoliuciją 1244 ir Tarptautinio Teisingumo Teismo nuomonę dėl Kosovo nepriklausomybės deklaracijos.

Konkrečiai, koordinatorius užtikrins, kad Komisija galėtų teikti reikiamą paramą valstybėms narėms ir atitinkamiems projektų rengėjams. Šiuo tikslu jis įgyvendins TEN-E reglamento 6 straipsnio 2 dalyje nustatytas užduotis:

- remis bendro intereso projektus, įtrauktus į pirmąjį BIP / AIP sąrašą CESEC ES valstybėse narėse (2.4 BIP – Würmlach (AT)–Somplago (IT) elektros energijos jungtis, 2.5 BIP – Vengrijos–Rumunijos elektros energijos klasterį, 2.8 BIP – Lienz (AT)–Veneto regiono (IT) jungtis, 10.3 BIP – vandenilio jungtis tarp Graikijos ir Bulgarijos, 10.4 BIP – bendrąjį koridorių, kurio paskirtis – vandenilį iš Ukrainos tiekti Slovakijai, Čekijai, Austrijai ir Vokietijai, 12.2 BIP – pažangųjį elektros energijos tinklą CARMEN (BG, RO), 12.3 BIP „Dunube InGrid“ (HU, SK), 12.5 BIP „GreenSwitch“ (AT, HR, SI)) ir užtikrins tarpvalstybinį projekto rengėjų ir visų susijusių suinteresuotųjų subjektų dialogą. Projektų aprėptis gali būti išplėsta remiantis būsimų BIP / AIP atrankos procedūrų rezultatais;
- prireikus ir jeigu yra prašomas, visoms šalims padės jų veikloje tartis su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais, aptarti, jei tikslinga, alternatyvius maršrutus, ir gauti projektams reikalingus leidimus;
- jei tikslinga, projekto rengėjams teiks rekomendacijas dėl projektų finansavimo;
- užtikrins, kad atitinkamos valstybės narės (ir Energijos bendrijos susitariančiosios šalys tiek, kiek tai joms aktualu) tinkamai remtų projektų rengimą ir įgyvendinimą ir nustatytą strateginę kryptį, taip pat palengvins bendro sutarimo paieškas ir informacijos mainus, kad visi su projektais susiję subjektai veiktų sutartinai, darniai ir nuosekliai;
- teiks gaires regioninio energetikos tinklo plėtrai Vidurio ir Pietryčių Europoje, įskaitant paramą siekiant laiku įgyvendinti abipusio intereso projektus regione; taip pat, bendradarbiaujant su visomis susijusiomis valstybėmis narėmis, valdžios institucijomis, rinkos dalyviais, Energijos bendrijos susitariančiosiomis šalimis ir kitais suinteresuotaisiais subjektais, teiks būtiną paramą energijos rinkos integracijai, tiekimo saugumui ir įperkamumui;
- skatins įgyvendinti CESEC veiksmų plane dėl elektros ir atsinaujinančiųjų išteklių energijos ir CESEC veiksmų plane dėl dujų nustatytus prioritetus, taip pat
- kiekvienais metais ir, kai taikytina, pasibaigus jam suteiktiems įgaliojimams, Komisijai teiks ataskaitą dėl CESEC sujungiamumo iniciatyvos ir visų sunkumų bei kliūčių, dėl kurių gali būti gerokai vėluojama pradėti naudoti atitinkamas investicijas arba atlikti atitinkamus veiksmus. Ataskaita bus perduota Europos Parlamentui.

Koordinatorius vyks į visas būtinas komandiruotes į atitinkamas vietas, kurios susijusios su projekto įgyvendinimu arba kuriose rengiami su projektu susiję posėdžiai.

Koordinavimo pastangos turi būti proporcingos projektų sudėtingumui ir numatytoms sąnaudoms.

Metodika, kurios reikia laikytis

Koordinatorius glaudžiai bendradarbiaus su Komisija, visų pirma su Energetikos generaliniu direktoratu, CESEC aukšto lygio grupė, valstybėmis narėmis ir, kai aktualu, Energijos bendrijos sekretoriatu ir atitinkamomis Energijos bendrijos susitariančiosiomis šalimis, projektų rengėjais, reguliavimo institucijomis ir kitais atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais.

Išmoka ir kompensavimas

Koordinatorius gaus vienodo dydžio mėnesinę 3 000 EUR sumą, kuria pagal Komisijos taisyklės dengiamos su sekretoriato paslaugomis susijusios išlaidos (ryšiui, įvairiems biuro baldams, biuro patalpoms ir sekretoriato paslaugoms), kai tokių paslaugų tiesiogiai neteikia Komisijos tarnybos, taip pat išlaidos kelionėms, komandiruotėms ir reprezentacijai. Metinis komandiruočių biudžetas – 15 000 EUR. Išsamios komandiruočių išlaidų kompensavimo taisyklės bus pakartotos atskirame dokumente (vadove).

Konfidencialumas ir interesų konfliktas

Koordinatorius įsipareigoja nenaudoti ir neatskleisti dokumentų turinio ar informacijos, su kuriais susipažįsta eidamas pareigas, jei tokia informacija dar nėra viešai paskelbta. Koordinatorius taip pat privalo vengti situacijų, galinčių sukelti interesų konfliktą tose srityse, kuriose jo prašoma dalyvauti.

Igaliojimų priėmimas

Priimdamas šiuos įgaliojimus, koordinatorius pripažįsta, kad perskaitė šiame dokumente išdėstytus įgaliojimus ir sąlygas, juos suprato ir su jais sutiko.

Specialiųjų Europos koordinatoriaus darbo taisyklių vadovas

I. Komandiruočių organizavimas

Šiame dokumente aprašoma procedūra, kurios turi būti laikomasi vykstant į visas su Europos koordinatoriaus (toliau – koordinatorius) veikla susijusias komandiruotes.

Ryšius su Komisija koordinatorius palaiko per Energetikos GD C4 skyrių „Infrastruktūra ir regioninis bendradarbiavimas“. Jo darbuotojai padės organizuoti komandiruotes ir prireikus koordinatorių lydės.

1. KOMANDIRUOTĖS RENGIMAS

1.1. Siuntimas į komandiruotę

Koordinatoriaus komandiruotės turi būti užregistruotos institucinėje priemonėje „MIPS+“ (integruotoje komandiruočių duomenų tvarkymo sistemoje) ir turėtų atitikti bendrąsias taisykles, nustatytas *Priede „Komandiruočių ir leidžiamų kelionių vadovas“, pridedamame prie Komisijos sprendimo dėl Pareigūnų tarnybos nuostatų VII priedo 11, 12 ir 13 straipsnių (komandiruočių išlaidos) bendrųjų įgyvendinimo nuostatų ir dėl leidžiamų kelionių*.

Komandiruotės laikomos galiojančiomis tik jas patvirtinus Energetikos GD C direktoriui (leidimus suteikiančiam pareigūnui). Prašyme dėl komandiruotės turėtų būti nurodyta komandiruotės data ir trukmė, vieta ir tikslas.

1.2. Transporto priemonių užsakymas

Gavęs siuntimo į komandiruotę patvirtinimą, koordinatorius gali užsakyti kelionės priemones pats arba per oficialią kelionių agentūrą, padedamas Energetikos GD C4 skyriaus. Jei užsako pats, bilietus ir kvitus su aiškiai nurodyta kaina koordinatorius pateiks ENER GD C4 skyriui. Energetikos GD C4 skyrius kelionės duomenis įrašys į „MIPS+“.

— Koordinatoriui leidžiama prašyti lanksčių sąlygų bilietų, jei yra pamatuota rizika, kad komandiruotė bus atšaukta arba pakeista.

1.3. Viešbučio išlaidų kompensavimas

Koordinatorius gali pasirinkti apgyvendinimo vietą, atsižvelgdamas į apgyvendinimo išlaidų kompensavimo viršutinės ribas. Pateikus sąskaitą faktūrą, apgyvendinimo išlaidos kompensuojamos neviršijant komandiruotės vietai nustatytos viršutinės ribos arba, jei leidimus suteikiantis pareigūnas leido viršyti šią ribą, bus kompensuota visa sąskaitoje faktūroje nurodyta suma.

Jei prie kelionės jungiamos atostogos, papildomų nakvynių išlaidos nebus kompensuojamos.

1.4. Taksi išlaidos

Leidimus suteikiantis pareigūnas gali leisti važiuoti taksi, jei viešasis transportas nėra tinkama alternatyva. Išlaidos bus kompensuojamos pateikus patvirtinamuosius dokumentus.

Kelionės taksi turėtų vykti per siuntimą į komandiruotę nurodytą laiką.

1.5. Interesų konfliktai

— Privaloma vengti situacijų, galinčių sukelti interesų konfliktą tose srityse, kuriose koordinatorius prašomas dalyvauti. Apie kadencijos metu iškilusius interesų konfliktus koordinatorius privalo nedelsdamas pranešti Komisijai.

- Be to, koordinatorius įsipareigoja nenaudoti ir neatskleisti dokumentų turinio ar informacijos, su kuriais susipažįsta eidamas pareigas, jei tokia informacija dar nėra viešai paskelbta. Visi koordinatoriaus veiklos rezultatai yra Sąjungos nuosavybė ir ji gali savo nuožiūra jais naudotis arba juos skelbti.
- Už komandiruotes negali mokėti renginio organizatoriai. Tai taikoma ir valstybių narių siūlomoms komandiruotėms. Kelionės ir (arba) komandiruotės išlaidas padengs Europos Komisija.
- Siekiant kuo geriau panaudoti komandiruočių biudžetą, posėdžiai ar vizitai, jei įmanoma, turėtų būti grupuojami, kad būtų sumažintas jų skaičius ir jie būtų tikslingi ir optimizuoti.
- Pirmenybė per komandiruotes turėtų būti teikiama žalesnėms transporto rūšims. Su koordinatoriaus pareigų vykdymu susijusių siūlomų dovanų reikėtų atsisakyti, išskyrus atvejus, kai jų vertė simbolinė ir neviršija 50 EUR. Koordinatorius privalo laikytis Komisijos komandiruočių vadovo, nurodyto Komisijos sprendime dėl jo paskyrimo.

2. PO KOMANDIRUOTĖS

2.1. Komandiruotės ataskaita

Koordinatorius privalo pateikti komandiruotės ataskaitą. Jei koordinatorių lydi Energetikos GD C4 skyriaus atstovas, rengiant ataskaitą koordinatoriui leidžiama pasitelkti tą atstovą. Komandiruotės ataskaita su pridėtu prašymu kompensuoti išlaidas bus perduota Energetikos GD C direktorato direktoriui susipažinti. Europos Parlamentas arba Europos Audito Rūmai gali tam tikru etapu paprašyti šių dokumentų, kad įvertintų išlaidų pagrįstumą.

Data:

Vardas, pavardė:

Parašas:
